

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/4/2024 đến ngày 30/4/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 3/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 82-91%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 361-398°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 88-90mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 35-126mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 1-40%; Nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 24-25°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 19-20°C; nhiệt độ trung bình tại khu vực phổ biến cao hơn 1,0-2,0°C so với TBNN cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa tại một số nơi thuộc phổ biến cao hơn từ 20-40mm, các vùng còn lại phổ biến ở mức xấp xỉ đến thiếu hụt từ 20-50mm so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng 3/2024, khu vực đã xuất hiện 02 đợt KKL vào các ngày 06/3 và 19/3. Các đợt KKL trong tháng 3 có cường độ yếu hơn hẳn so với tháng 2. Trong tháng 3, trên khu vực cũng đã xuất hiện nhiều ngày có mưa nhỏ, mưa phùn và sương mù; đáng chú ý đợt KKL vào ngày 19/3 đã gây mưa vừa, có nơi mưa to trên diện rộng tại khu vực Đông Bắc Bắc Bộ, trong đó một số trạm đã qua trắc được giá trị lượng mưa ngày vượt GTLS cùng thời kỳ như tại Bắc Ninh quan trắc được 74,9mm vào ngày 19/3 (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

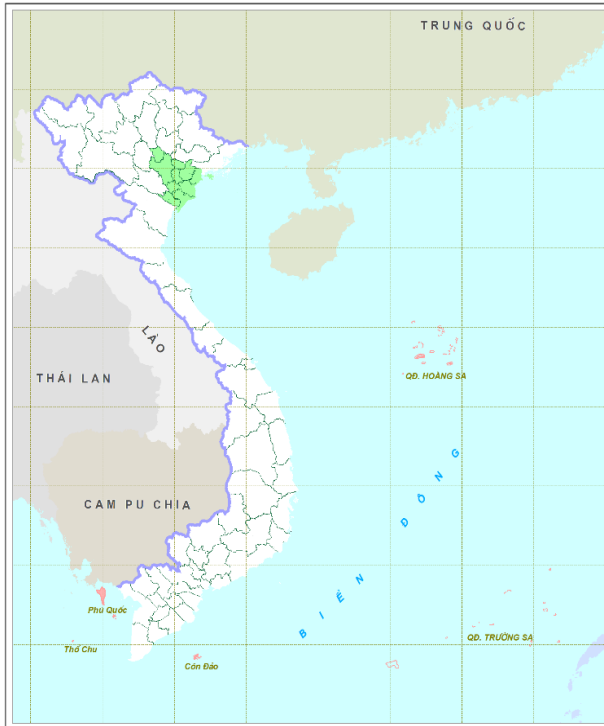
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/3/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 3
Độ ẩm không khí (%)	77,6-89,6	84,6-93	80,5-92,1	82,3-91,0
Nhiệt độ tối cao (°C)	21,0-22,1	22,4-24,5	26,8-29,3	23,5-25,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	16,0-17,0	18,9-20,0	21,9-23,0	18,8-19,7
Tích ôn hữu hiệu (°C)	96,6-109,1	116,2-129,9	147,2-163,2	360,5-397,7
Mưa hữu hiệu (mm)	1,8-9,2	19,2-85,6	2,4-59,6	34,6-125,8
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	28,4-29,4	28,4-28,8	30,8-31,4	87,7-89,5
Cân bằng nước trong đất (%)	1,3-39,9			

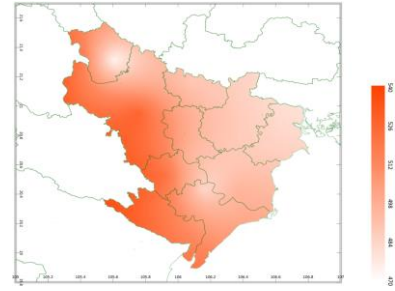
Lúa Đông Xuân phổ biến trong giai đoạn bén rễ hồi xanh – đẻ nhánh – cuối đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng. Trong tháng 3, nền nhiệt độ trên khu vực có xu thế tăng, nhiều ngày trời có nắng ấm đã giúp cho cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh hơn, đồng thời công tác chăm sóc cây lúa cũng diễn ra dễ dàng hơn. Tuy nhiên, trong hầu hết các ngày trong tháng 3, trên khu vực đều có mưa nhưng lượng mưa không đáng kể, một số nơi liên tục không có mưa trong nhiều ngày đã khiến cho độ ẩm đất ở nhiều nơi giảm thấp, các diện tích lúa tại các vùng này sinh trưởng kém do thiếu nước; Riêng ngày 19/3 do ảnh hưởng của không khí lạnh, trên khu vực đã xảy ra mưa rào diện rộng, trong trận mưa này một số nơi đã có mưa vừa – mưa to về cơ bản đã giúp bổ sung nhu cầu về nước cho một số diện tích lúa. Ngoài ra, trong tháng 3, trên khu vực có nhiều ngày có sương mù, độ ẩm trong không khí cao đã khiến cho bệnh đạo ôn lá trên cây lúa phát triển và gây hại cho nhiều diện tích lúa trong khu vực.

Trong tháng 3, cây ăn quả có múi phổ biến trong giai đoạn ra hoa – đậu quả. So với tháng 2, nền nhiệt độ trên khu vực trong tháng 3 có xu thế tăng, số ngày rét và mức độ rét có xu thế giảm đáng kể. Trong điều kiện thời tiết có nhiều ngày ấm áp, cây ăn quả có múi sinh trưởng khỏe mạnh hơn, quá trình ra hoa – đậu quả diễn ra thuận lợi hơn. Tuy nhiên, do lượng mưa trên hầu hết khu vực trong tháng không đáng kể khiến cho nhiều diện tích cây ăn quả có múi bị thiếu nước, gây rụng hoa, rụng quả non (cá biệt trong khoảng từ ngày 19-20/3, một số nơi trên khu vực đã xuất hiện mưa to và dông mặc dù giúp bổ sung lượng nước cần thiết cho cây ăn quả có múi, tuy nhiên mưa to tại thời điểm cây đang ra hoa – đậu quả đã khiến cho hoa và quả non rụng hàng loạt). Trong tháng, sâu vẽ bùa, giòi đục hoa, sâu đục thân, bệnh thán thư, bệnh loét, bệnh ghẻ sẹo... tiếp tục phát triển và gây hại trên nhiều diện tích cây ăn quả có múi.

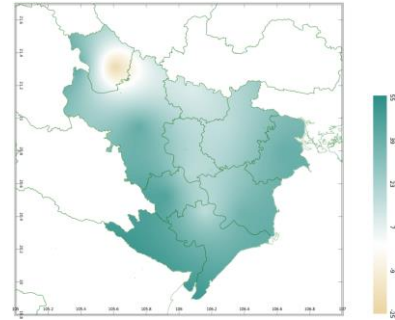
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/4/2024 đến ngày 30/4/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

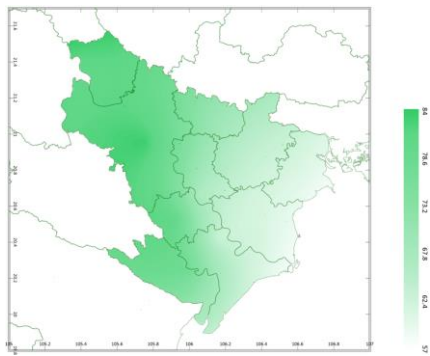

a) Tổng tích ôn hữu hiệu

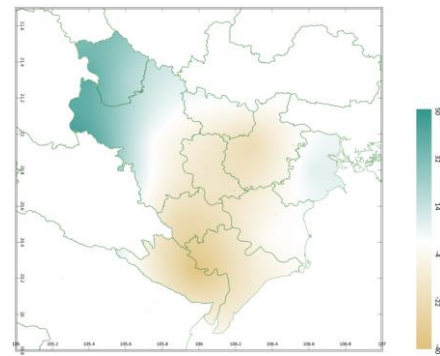

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tháng

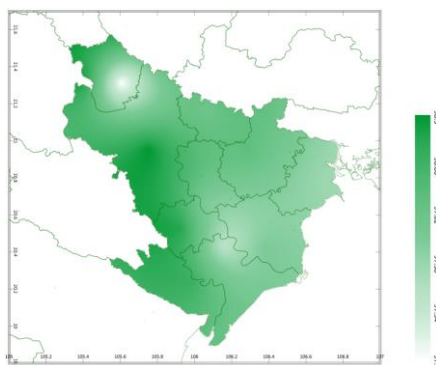

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu

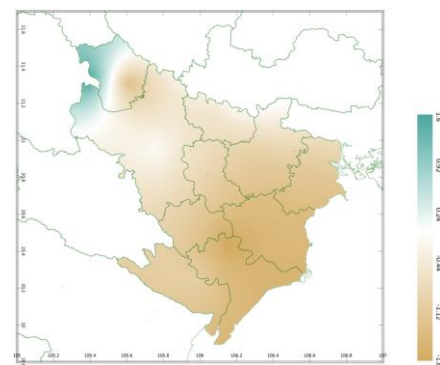

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

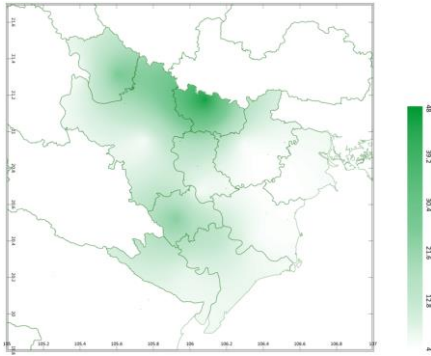

a) Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

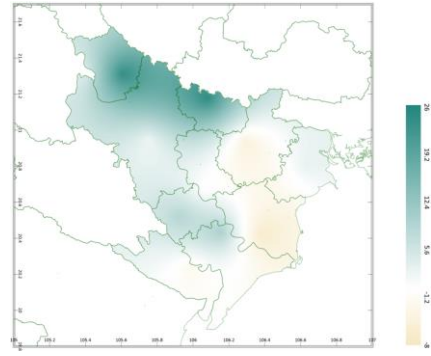

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 27-30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 133-182°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 170-182°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 151-164°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại phần phía Đông Nam của tỉnh Vĩnh Phúc và một phần phía Bắc của thành phố Hà Nội nơi tiếp giáp với tỉnh Vĩnh Phúc có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 22°C; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 10-45°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 31-38mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 3-11mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 26-42mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu trên hầu hết khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 1-38mm; Riêng tỉnh Vĩnh Phúc, Hải Phòng, một phần phía Bắc của thành phố Hà Nội và một phần phía Tây của tỉnh Bắc Ninh có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 20mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 4/2024 dao động trong khoảng 5-46%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại phần lớn các tỉnh Hải Dương, Thái Bình, Ninh Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-6%; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-24%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 97-98mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 0,1-1,8mm.

Độ ẩm không khí tháng 4/2024 dao động trong khoảng 78-81%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 4
Độ ẩm không khí (%)	80,3-85,4	76,0-81,0	76,6-78,0	78,3-81,2
Nhiệt độ tối cao (°C)	24,1-28,9	28,2-31,3	28,3-30,6	26,8-30,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	18,7-23,3	23,8-24,8	23,6-24,9	22,2-24,3
Tích ôn hữu hiệu (°C)	132,5-181,8	169,9-181,7	151,3-163,5	473,5-527,0
Mưa hữu hiệu (mm)	30,6-37,8	3,2-11,0	25,8-42,4	61,0-83,4
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33,9-35,2	32,8-33,1	29,9-30,2	97,1-98,3
Cân bằng nước trong đất (%)	4,8-46,3			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 4/2024 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 1,0-2,0°C; tổng lượng phổ biến thấp hơn từ 10-20mm. Trong thời kỳ dự báo, KKL hoạt động với cường độ yếu và lệch về phía Đông. Áp thấp nóng phía Tây có xu thế hoạt động mạnh dần nên nắng nóng xuất hiện và gia tăng tại khu vực. Trên phạm vi toàn quốc, các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, lốc, sét, mưa đá tiếp tục có khả năng xuất hiện (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa Đông Xuân dự kiến trong các giai đoạn đẻ nhánh rộ - cuối đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng – chuẩn bị trổ bông. Dự báo tháng 4, áp thấp nóng phía Tây có xu thế hoạt động mạnh dần nên nắng nóng xuất hiện và gia tăng tại khu vực với mức nhiệt độ cao nhất có thể lên đến 30°C; tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo trên khu vực dao động trong khoảng 61-83mm; tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-98mm; cân bằng nước trong đất đạt từ 5-46%. Trong điều kiện thời tiết có mưa không đáng kể, nắng nóng xảy ra ở nhiều nơi, lượng bốc thoát hơi tiềm năng lớn, nhu cầu về nước cho cây lúa trên hầu hết các diện tích lúa trong khu vực không được đảm bảo, do đó, người dân cần chú ý chủ động lấy nước và tiến hành tưới bổ sung cho cây lúa theo nhu cầu thực tế của từng giai đoạn. Cụ thể: đối với các diện tích lúa trong giai đoạn đẻ nhánh rộ, tiếp tục tưới ướt - khô xen kẽ để đảm bảo cho cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh, tiết kiệm được nguồn nước và hạn chế được tình trạng tổn thất do bốc hơi trên bề mặt và quá trình thấm xuống lòng đất; đối với các diện tích lúa trong giai đoạn cuối đẻ nhánh, cần tiến hành phơi khô mặt ruộng trong khoảng 7 ngày

(trong trường hợp ruộng vẫn còn nước hoặc có mưa khiến cho mực nước trong ruộng dâng cao cần phải tháo cạn ngay) để ngăn cây lúa đẻ nhánh vô hiệu; đối với những diện tích lúa đã chuyển sang giai đoạn đứng cái - làm đòng - chuẩn bị trổ bông, cần duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm để đảm bảo cho cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh và hạn chế sâu bệnh hại phát triển, trong khi tưới cần kết hợp bón thúc đòng đòng sớm từ khi cây lúa chuyển sang giai đoạn đứng cái nhằm tạo điều kiện cho quá trình làm đòng trên cây lúa diễn ra thuận lợi. Bên cạnh đó, trong tháng tới thời tiết trên khu vực được dự báo có nắng mưa đan xen sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho nhiều loại sâu bệnh hại phát triển và gây hại trên các diện tích lúa trong khu vực; trong đó, cần đặc biệt chú ý đối tượng bệnh đạo ôn có khả năng gây hại tăng trên các giống nhiễm, ổ bệnh cũ các vụ trước, năm trước; ngoài ra, cần lưu ý các đối tượng khác như sâu đục thân, rầy, bệnh đốm sọc – bạc lá, bệnh khô vằn... có thể phát sinh gây hại từ trung tuần tháng 4.

Cây ăn quả có múi trong tháng 4 phổ biến trong giai đoạn ra hoa - đậu quả - quả non - phát triển quả. So với tháng 3, nền nhiệt độ trong tháng 4 được dự báo có xu thế tăng mạnh với nhiều ngày trời nắng, có nơi có nắng nóng với mức nhiệt độ cao nhất phổ biến trong tháng 4 dao động trong khoảng đến 27-30°C, tổng lượng mưa hữu hiệu 61-83mm, lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-98mm, cân bằng nước trong đất đạt từ 5-46%. Trong giai đoạn ra hoa - đậu quả - phát triển quả, nhu cầu về nước của cây ăn quả có múi rất lớn, thiếu nước trong các giai đoạn này sẽ ảnh hưởng rất lớn đến cây ăn quả có múi. Trong điều kiện thời tiết tháng 4 được dự báo có mưa nhưng lượng mưa không đáng kể, cân bằng nước trong đất tại nhiều nơi tiếp tục ở mức thấp, cây ăn quả có múi sẽ sinh trưởng kém do thiếu nước; do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chủ động nguồn nước và tiến hành tưới bổ sung cho cây ăn quả có múi. Đối với cây cam, lượng nước tưới khoảng 55-65 lít/cây, khoảng cách giữa các lần tưới từ 2-3 ngày đối với những diện tích cây cam đang ra hoa và từ 3-4 ngày đối với những diện tích cam đã đậu quả hiện đang nuôi quả; đối với cây bưởi, lượng nước tưới từ 70-80 lít/cây và khoảng cách giữa các lần tưới từ 3-4 ngày đối với những diện tích bưởi đang ra hoa, đối với những diện tích bưởi đã đậu quả và đang nuôi quả lượng nước tưới từ 60-70 lít/cây và khoảng cách giữa 2 lần tưới từ 2-4 ngày (lưu ý: lượng nước và khoảng cách giữa các tưới có thể được thay đổi tùy theo độ ẩm đất của từng vùng). Bên cạnh việc đảm bảo nhu cầu về nước cho cây ăn quả có múi, ở các giai đoạn này, cây ăn quả có múi

cần nhiều dinh dưỡng cho các quá trình ra hoa – đậu quả - nuôi quả diễn ra thuận lợi. Do đó, trong quá trình chăm sóc, người dân cần chú ý tiến hành bón phân định kỳ bằng các loại phân chuồng hoai mục, phân hữu cơ vi sinh... nhằm cung cấp đầy đủ dinh dưỡng cho cây ăn quả có múi; ngoài ra, có thể kết hợp bón thêm một số loại phân trung và vi lượng như Bo, Zn, Ca, Mg... bón qua lá nhằm giúp quá trình ra hoa diễn ra thuận lợi và tăng tỷ lệ đậu quả, hạn chế tình trạng rụng quả non sau khi đậu trên cây ăn quả có múi. Hiện nay, các đối tượng như sâu vẽ bùa, nhóm nhện nhỏ, bệnh loét, bệnh thán thư, bệnh chảy gôm, bệnh muội đen đã phát sinh gây hại rải rác trên các diện tích cây ăn quả có múi. Dự báo trong tháng tới, thời tiết trên khu vực phổ biến có nắng nóng, độ ẩm không khí một số nơi ở mức cao sẽ tiếp tục là điều kiện thuận lợi cho các đối tượng trên phát triển và gây hại cho cây ăn quả có múi. Do đó, người dân cần chú ý theo dõi diễn biến của các đối tượng gây hại, khi thấy mật độ và tỉ lệ vượt quá mức cho phép, cần ưu tiên sử dụng các thuốc BVTV có nguồn gốc sinh học nằm trong danh mục quy định để phòng trừ và đảm bảo nguyên tắc 4 đúng.

Tin phát ngày: 01/4/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/5/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng